

Budapestre vonatkozó

Osztályozás

389.6

Szerző:

Cím:

SZÉP FŐVÁROSUNK

Hely:

Idő:

Személy:

Helyszám:

Forrás:

1954. III. 11.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Jer velünk, kedves olvasó, e téli délelőttön a Gellérthegy tetejére, ahol a felszabadulás szobrának büszke nőalakján szinte selyemként suhog most a bronzruha a márciusi szélben. Tekints le innen, a magasból, a mi szép városunkra, Budapestre. Köröskörül nagyokat lélekzik a körengeteg, mintha erőit próbálgatná s talpra szökkenni készülne. Még minden magán viseli a nehéz, hosszú, hideg ezer nyomát, még itt is, ott is látszanak a szerte-foszló, szürkésfehér téli gúnya maradék foltjai. A fű, amely a domb oldalán kibukkant az eltakarodott hó alól, még tavalyi s fénytelen. De ha jól figyelsz, már mindenütt láthatod a készülődést az új, friss tavaszi ruha váltására. Milyen fehér már a nyírfán a kéreg! S a földszíni bokrok vesszőinek hegyén már rügyeket ígérnek a duzzadó dudorok. A Duna pedig úgy hömpölygeti hátán az olvadó jégrögöket, mintha óriási medence volna, amelyben meszet oltanak valami irdatlan nagy építkezéshez, a város új köntösének elkészítéséhez. Ébred már, ébred a tavasz. Emitt, a hegy lejtőjén vidám, bemelegítő futást tartanak a Testnevelési Főiskola zöld és piros tréningruhás növendékei. Amott, a korláton, négy lány hajol át, a Pedagógiai Főiskolából jöttek, két előadás szünetében. A győri 401. számú ipari tanuló-otthon kiránduláson levő növendékei fényképezéshez állanak csoportba: harsogva kacag velük az egész hegyoldal:..

Soha ilyen tavasz nem köszöntötte még a százados Ó-Budapestet, a felszabaduláskor megszületett új Budapestet. A növekedés, a fejlődés jelei tapasztalhatók mindenütt. A városi tanács ülése, amelyet a napokban tartottak meg a váciutcai Újvárosházán, olyan költségvetést fogadott el, amely az épülés-szépülés ütemének meggyorsulásával biztat. E költségvetés 1174 millió forintos rendes és 22,5 millió forintos pótkeretbe illeszti bele a kiadásokat s minden szónál pontosabban bizonyít e kiadások főcélja mellett az a tény, hogy nyolcvan százalékuk a főváros lakossága kulturális és szociális szükségleteinek fokozottabb kielégítését szolgálja.

Sok költségvetést szavaztak már meg az Újvárosháza ódon tanácskozótermében. Mindegyik más időknél más jeleiről tanúskodik. 1938-ban például, az utolsó »bekezesztendőben«, Szendy Károly polgármester exponéja azon kesergett, hogy Budapestnek kevés a pénze, mert a kormány lecsökkentette részesedését a befolyt adókból, holott ugyanakkor a lakosságot terhelő adó megnövekedett. Ezért — úgymond az előterjesztés — »az élet követelte igényeket, kulturális, egészségügyi és szociális beruházásokat ez a költségvetés nem tudja kielégíteni«. Így volt ez akkor. S nem nehéz még rá visszaemlékezni, milyen mély nyomor, milyen feneketlen keserűség húzódott meg a költségvetési javas-

latnak egy-egy ilyen mondata mögött: »...a főváros elbocsátotta a hosszú idő óta szolgálatában álló 65 esztendő munkásokat. Ezek a megöregedett és megrokkant emberek sem járadékot, sem nyugdíjat nem kapnak.« »Sok öreg, magával tehetetlen embert kitétek a szeretetházból.« Így volt ez akkor.

S most? Állsz a hegyen, a szovjet hősök emlékművének tövében, nézed a szívedhez nőtt várost s szinte magad elé képzeled, mint változtatja meg képét a költségvetés. Megszaporodik azoknak a közlekedési eszközöknek a száma, amelyek innen, a magasból, gyorsan villanó, haragos-sárga, szürke bogaraknak tűnnek. Kétszáz autóbust, száz trolibuszt, száz taxit állítanak be az idén. Segítséggel — hogy mást ne mondjunk — új trolibuszvonalat létesítenek a Népliget és a Váci-út, a Keleti pályaudvar és a Margithíd pesti hídfője között. Tisztábbak lesznek utcáink s valamivel tágasabb is a hely, ahol ez az óriási fővárosi család magánéletét éli: az év folyamán 5500 új lakás átadására kerül sor és több ezer új lakás építését kezdik meg. Új szobrok emelkednek majd tereinken: készül már nielő emléke a nagy Leninnek s az 1919-es dicső Tanácsköztársaságnak. Száz új tanterem fogadja majd az általános iskolába járó gyermekeinket, 7,7 millió forint jut csendes, az elmélyülésnek otthont nyújtó könyvtáraink fejlesztésére s öt új sporttelep várja majd ifjainkat. 731-gyel

több kórházi ágy óvja majd egészségünket és 647-tel több kisdet talál majd helyet bölcsődéinkben. Jobban gondozzák majd parkjainkban — hatmillió négyzetméteres területükön egész kis város férne el — a dús gyepeket és az árnyas fákat.

Túlságosan lelkes talán a hang, amellyel a főváros új költségvetését, Budapest új tavaszát üdvözljük? Túlságosan magasról vettük talán szemügyre ezt a rengeteg nagy várost, a Gellérthegy ormáról, ahonnan a bajok talán nem is látszanak? Nem hinnők. Hiszen itt, a széljárta s nap-sütötte tetőn is velünk maradnak az apróbb-nagyobb gondok, amelyeket meg kell osztanunk a többi budapestivel. Sok még a megoldatlan kérdés, nem lehet s nem is szabad róluk megfeledkezni egyetlen frissülést kereső sétán sem. Kevés még a lakás — fővárosunk lüktető élete egyre többet igényel. Iskoláink zsúfoltak, sok pad még ki sem hül egyik gazdájának távozása után, amikor már keresi benne helyét a másik. S ezen nem segít igazán, elégségesen a száz új tanterem sem. Nehézségekkel küzd közlekedésünk az egyre terebélyesedő budapesti forgalom zavartalan lebonyolítására. Vannak mosodák, amelyekben hétszámra nem végeznek a beadott fehérnemű tisztításával. Olykor időleges zavarok mutatkoztak a gáz- és a vízellátásban. Most ugyan hét százalékkal több vizet s 3,2 százalékkal több gázt termelünk majd, fejlesztjük a csatornahálózatot és tízmillió

forint értékű új gázmérőórákat szerelünk be — de marad még tennivalónk ezt követően is bőségesen. Marad még lakásszükségletünk is, amelyet egyelőre nem tudunk kielégíteni.

Mindez jelentős nehézséget okoz. E nehézségeknek nincs semmi rokonságuk azokkal a betegségekkel, amelyek a Horthy-korszak fővárosát sorvasztották s amelyek a hanyatlásból, a rendszer igazságtalanságából, rothadásából állottak elő. A mi Budapestünk nehézségei leküzdhetők és megszüntethetők. De mégis csak nehézségek. S kemény harcra, kitartó, áldozatkész munkára van szükség ahhoz, hogy úrrá legyünk rajtuk. Tőlünk magunktól, dolgozóktól függ, milyen gyorsan s milyen gyökeresen végzünk velük. Ezt különösen időszerű megszívlelnünk éppen most, amikor az első negyedév tervének sikeres végrehajtása van soron. Latba kell vetnünk most erőnket, képességeinket, hogy győzelmeiket arassunk a munkában. Egész sor üzemünk nem teljesítette tervfeladatait januárban, februárban s be kell hoznunk az elmaradást. Nyilvánvaló az összefüggés népgazdasági tervünk valóra váltása s hazánk gyarapodása, jólétünk emelkedése — ennek keretében Budapest nehézségeinek megszüntetése — között. Fel hát munkára, hogy viragozzék fel, váljék otthonosabbá, kényelmesebbé, szemnek s szívnek tetszetősebbé drága fővárosunk, Budapest!

Nő, növekedik, gyarapodik körülöttünk minden. Nincs olyan nehézség, amellyel meg ne küzdhetnénk. Nézd csak e szobrot, a szovjet hősök emlékművének mellékalakját! E fiatal szovjet ember, az új időknél e sárkányölő hőse, földre teperte a fenevadat. Mi most szabadok vagyunk s meg kell tennünk, ami reánk tartozik. Előre kell mennünk, előre, építenünk kell nagy és dicső városunkat, amelynek múltjában együtt járt a fény és az árny s amelynek mi megérdemelt fényes jövőt szánunk.